

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Omgevingsrecht	6
Wabo	6
8.40- en 8.42-AMVB's	12
Waterwet	12
Ambtenarenrecht	13
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	13
Werkloosheid	15
Bijstand	15
Sociale zekerheid overig	17
Bestuursrecht overig	18
AVG	18
Belastingdienst-Toeslagen	20
Remigratiewet	21
Studiefinanciering	22
Vreemdelingenrecht	22
Asiel	22
Richtlijnen en verordeningen	24
Vreemdelingenbewaring	26

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 656

ABRS, 16-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3146](#)

provinciale staten van Flevoland.

Awb 1:3

Wet natuurbescherming

Verdrag van Aarhus 3, 7

BESLUIT. I.c. heeft het Statenbesluit niet het karakter van een besluit in de zin van de Awb en kan ook niet worden gezien als een besluit om af te zien van handhavend optreden dan wel het intrekken van bestaande ontheffingen. Artikel 7 van het Verdrag van Aarhus heeft betrekking op inspraak bij de voorbereiding van plannen, programma's en beleid met betrekking tot het milieu. Nu het Statenbesluit geen besluit is als bedoeld in artikel 1:3 Awb, betekent dit dat nationaalrechtelijk geen toegang tot de bestuursrechter openstaat. De Afdeling is daarom niet bevoegd kennis te nemen van het beroep op de artikelen 3 en 7 van het Verdrag van Aarhus. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 17 augustus 2022 ([ECLI:NL:RVS:2022:2385](#); onder 9.2).

[...] [Appellante] heeft op 2 juli 2020 bezwaar gemaakt tegen het Statenbesluit van provinciale staten van 27 mei 2020. [...]

1. [appellante] zet zich in voor het gebruik van anticonceptie voor populatiebeheer van de grote grazers in de Oostvaardersplassen. In de Statenvergadering van 27 mei 2020 hebben provinciale staten het rapport 'Literatuuronderzoek anticonceptie' besproken en besloten geen anticonceptie bij de grote grazers te gaan toedienen en daarmee geen aanleiding te zien het Beleidskader beheer Oostvaardersplassen (hierna: het beleidskader) naar aanleiding van dit rapport aan te passen. [...]
2. [appellante] betoogt dat het Statenbesluit wel op rechtsgevolg is gericht en er daarom een besluit op haar bezwaar moest worden genomen. Haar bezwaarschrift had doorgestuurd moeten worden naar het bevoegd gezag. Daarnaast is het Statenbesluit volgens [appellante] materieel een besluit om niet handhavend op te treden dan wel om de bestaande ontheffing voor afschot niet in te trekken. Verder betoogt [appellante] dat haar inspraak had moeten worden geboden bij de voorbereiding van het Statenbesluit op grond van de artikelen 3 en 7 van het Verdrag van Aarhus, ook als het geen besluit is zoals bedoeld in artikel 1:3 van de Awb. Het Statenbesluit is volgens [appellante] ook in strijd met het Verdrag van Bern. [...]
- 2.2. Op 11 juli 2018 hebben provinciale staten het beleidskader vastgesteld. In de Statenvergadering van 27 mei 2020 hebben provinciale staten kennis genomen van het rapport 'Literatuuronderzoek anticonceptie' en over dit rapport vergaderd. Hierbij is uiteindelijk besloten geen vervolg te geven aan de aanbevelingen uit het rapport. Het Statenbesluit heeft daarmee, anders dan [appellante] betoogt en de naam "Statenbesluit" zou kunnen doen vermoeden, niet het karakter van een besluit in de zin van de Awb. Het enkele vergaderen over een ter kennis van provinciale staten gebracht rapport en na bespreking daarvan beslissen dat dit rapport geen aanleiding geeft het beleidskader te wijzigen is niet gericht op rechtsgevolg. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat het Statenbesluit geen besluit is in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb, en dat geen bezwaar open staat.
  - 2.2.1. Het Statenbesluit kan, anders dan [appellante] betoogt, ook niet worden gezien als een besluit om af te zien van handhavend optreden dan wel het intrekken van bestaande ontheffingen. Het gaat hier immers niet om de bespreking van een verzoek om handhaving tegen een illegale situatie of het al dan niet intrekken van bestaande ontheffingen. Daarnaast zijn gedeputeerde staten op grond van

de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) het bevoegd gezag om handhavend op te treden. Dit geldt ook voor de bevoegdheid om bestaande ontheffingen voor afschot in te trekken.

Verdrag van Aarhus en Verdrag van Bern

3. Artikel 7 van het Verdrag van Aarhus heeft betrekking op inspraak bij de voorbereiding van plannen, programma's en beleid met betrekking tot het milieu. Zoals hiervoor overwogen, is het Statenbesluit van 27 mei 2020 geen besluit als bedoeld in artikel 1:3 Awb. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat dit betekent dat nationaalrechtelijk geen toegang tot de bestuursrechter openstaat. De Afdeling is daarom niet bevoegd kennis te nemen van het beroep op de artikelen 3 en 7 van het Verdrag van Aarhus (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 17 augustus 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2385](#), onder 9.2). Om deze reden kan de Afdeling geen prejudiciële vragen stellen over het standpunt van [appellante] dat haar op grond van de artikelen 3 en 7 inspraak had moeten worden geboden bij het Statenbesluit van 27 mei 2020.

JnB 2023, 657

MK ABRS, 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3222](#)

minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Awb 1:3

Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) 2.6, 7.2

BESLUIT. BESTUURLIJK RECHTSOORDEEL. Mededeling aan appellante van het voornemen om op zijn gronden twee strekdammen aan te leggen en te houden. I.c. is geen sprake van een uitzonderlijke situatie waarin een bestuurlijk rechtsoordeel, ondanks het ontbreken van rechtsgevolg, omwille van de rechtsbescherming met een besluit moet worden gelijkgesteld. Vastgesteld wordt dat de vraag of de aanleg en het behoud van de twee strekdammen feitelijke handelingen zijn die nodig zijn gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, niet in een andere procedure aan de bestuursrechter kan worden voorgelegd. In een vergunningprocedure is die vraag niet relevant omdat het daarin gaat over de effecten van een project op de natuurwaarden waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen. Verder volgt uit artikel 7.2, tweede lid, van de Wnb dat de gedoogplicht van artikel 2.6 van de Wnb niet bestuursrechtelijk handhaafbaar is in gevallen waarin de minister het bevoegd gezag is.

Er worden geen aanknopingspunten gezien voor het oordeel dat de weg naar de burgerlijke rechter in dit geval geen redelijk alternatief of onredelijk bezwarend is.

JnB 2023, 658

ABRS, 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3212](#)

college van burgemeester en wethouders van Amersfoort, appellante.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. Afwijzing verzoek van [wederpartij] om handhavend optreden tegen het parkeren van auto's in het gazon bij de [woningen] in Amersfoort. [wederpartij] is voor 1/763e deel mandelig eigenaar van de gemeenschappelijke voorzieningen van de Stadstuin en dit maakt hem in beginsel een belanghebbende. Echter, in dit geval wordt geoordeeld dat de eventuele gevolgen die [wederpartij] ondervindt, zodanig beperkt zijn dat dit geen belanghebbendheid oplevert. Verder woont [wederpartij] op honderden meters afstand van de locaties waar de door hem gestelde overtredingen hebben plaatsgevonden en heeft hij vanuit zijn woning geen zicht op die locaties. Hij heeft niet met stukken aannemelijk gemaakt dat hij

daadwerkelijk gevolgen ondervindt van de door hem gestelde overtredingen. Het enkele feit dat hij wellicht moet bijdragen aan het repareren van het gazon, maakt niet dat hij als belanghebbende moet worden aangemerkt.

JnB 2023, 659

MK ABRS, 09-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3053](#)

college van burgemeester en wethouders van Schouwen-Duiveland, appellant.

Awb 3:11 lid 1, 6:22

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder i

BEKENDMAKING. Omgevingsvergunning. I.c. is het bestreden besluit genomen in strijd met artikel 3:11, eerste lid, van de Awb. Gelet op de tekst van het ontwerp van het besluit en de kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit, is geen ontwerpbesluit ter inzage gelegd ten aanzien van de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i, van de Wabo. De stelling dat in het ontwerp van de verklaring van geen bedenking wordt gewezen op deze activiteit, kan niet leiden tot het oordeel dat het ontwerpbesluit moet worden geacht betrekking te hebben op die activiteit. Daarbij is van belang dat in het ontwerpbesluit zelf niet wordt verwezen naar of melding wordt gemaakt van het ontwerp van de verklaring van geen bedenkingen. Het in dit opzicht aan de besluitvorming klevende gebrek is terecht niet met toepassing van artikel 6:22 van de Awb gepasseerd.

JnB 2023, 660

MK ABRS, 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3209](#)

Belastingdienst/Toeslagen, appellant sub 2.

Awb 7:10 lid 1, 8:55d lid 1, 2 en 3

Wet hersteloperatie toeslagen 6.2 lid 1, 6.7

DWANGSOM EN BEROEP BIJ NIET TIJDIG BESLISSEN. BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. De ABRS deelt de analyse van de rechtbank dat de wetgever bewust onrealistische beslistermijnen in de Wet hersteloperatie toeslagen heeft opgenomen. Maar het is niet de taak van de bestuursrechter om een structurele, collectieve oplossing voor deze problemen te bieden. Dat kan alleen de wetgever doen. I.c. stelt de ABRS beslistermijnen vast die in toekomstige vergelijkbare zaken kunnen worden gehanteerd. Deze beslistermijnen bedragen of twaalf weken na de datum van het verweerschrift of zes weken na de uitspraak. Als in een individueel geval bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan een andere beslistermijn worden bepaald.

Zie in dit verband ook de uitspraak van dezelfde datum inzake nr. [ECLI:NL:RVS:2023:3208](#).

Bij deze uitspraken is een [persbericht](#) ("Niet de bestuursrechter, maar alleen de wetgever kan een collectieve oplossing bieden voor onrealistische beslistermijnen bij hersteloperatie toeslagen") uitgebracht.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Belastingdienst/Toeslagen" (JnB 2023, 685).

JnB 2023, 661

ABRS, 02-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2951](#)

Belastingdienst/Toeslagen.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM)
6

ZITTING. I.c. heeft [appellant] in hoger beroep betoogd dat hij zijn pleitnota ten onrechte niet heeft mogen overleggen, dan wel niet volledig heeft kunnen voordragen tijdens de zitting bij de rechtbank. Uit de zittingsaantekeningen van de rechtbank blijkt dat [appellant] voldoende in de gelegenheid is gesteld om zijn beroepsgronden toe te lichten tijdens de zitting bij de rechtbank. Dit heeft [appellant] desgevraagd niet betwist tijdens de zitting in hoger beroep. Geoordeeld wordt dat de rechtbank niet in strijd met artikel 6 van het EVRM heeft gehandeld, ook niet door [appellant] niet toe te staan een pleitnota te overleggen.

JnB 2023, 662

MK ABRs, 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3229](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant (gedeputeerde staten), appellant.

college van burgemeester en wethouders van Woensdrecht (het college).

Awb 8:69a

Crisis- en herstelwet

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1, 2.12 lid 1 aanhef en onder a en sub 3, 3.13

Interim Verordening Noord-Brabant (IOV)

RELATIVITEITSVEREISTE. WABO. Omgevingsvergunning voor zonneveld. I.c. wordt overwogen dat voor zover de bepalingen over de cultuurhistorische waarden in het gemeentelijk beleid hetzelfde beschermingsbereik hebben als de bepalingen in provinciale regelgeving en/of provinciaal beleid, gedeputeerde staten een belang hebben bij het invoeren van het gemeentelijk beleid en het relativiteitsvereiste in zoverre niet aan gedeputeerde staten kan worden tegengeworpen. Dat is slechts anders als de bepalingen in het gemeentelijke beleid, voor zover ingeroepen door het college, over het geheel genomen verder strekken dan het provinciaal beleid.

Verder wordt overwogen dat de Nota Belvédère 1999 geen geldend landelijk beleid meer is, maar dat op de zitting is vastgesteld dat gedeputeerde staten uitsluitend hiernaar hebben verwezen om het belang van de cultuurhistorische waarden van het projectgebied te illustreren. Ook in dit opzicht kan het relativiteitsvereiste niet aan gedeputeerde staten worden tegengeworpen.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2023, 664).

JnB 2023, 663

Tussenuitspraak ABRs, 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3213](#)

college van burgemeester en wethouders van Noord-Beveland.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 2°

VOORINGENOMENHEID. Omgevingsvergunning. I.c. wordt in wat [appellant] heeft aangevoerd, geen aanleiding gezien voor het oordeel dat de rechtbank partijdig was of dat het vermoeden van [appellant] dat dit het geval was objectief gerechtvaardigd is. Hoewel de laatste zin van overweging 4.8 van de uitspraak van de rechtbank ongelukkig geformuleerd is,

is het een afsluiting van een overigens rechtens juiste overweging.

Verder begrijpt de Afdeling dat [appellant] ontevreden was over het te laat beginnen van de zitting bij de rechtbank en het niet mogen tonen van videobeelden, maar ook dat leidt niet tot de conclusie dat de rechtbank partijdig was. Het gaat hier om processuele beslissingen, en zulke beslissingen kunnen slechts leiden tot het oordeel dat er sprake was van vooringenomenheid als deze op zich, dan wel in onderlinge samenhang bezien, een zwaarwegende aanwijzing opleveren voor het oordeel dat daaruit blijkt van partijdigheid of vooringenomenheid. Daar is in dit geval geen sprake van.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2023, 666).

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2023, 664

MK ABRS, 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3229](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant (gedeputeerde staten), appellant.

college van burgemeester en wethouders van Woensdrecht (het college).

Crisis- en herstelwet

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 3°, 3.13

Besluit omgevingsrecht (Bor) 6.18

Besluit ruimtelijke ordening (Bro) 3.1.1 lid 1

Interim Verordening Noord-Brabant (IOV)

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. ZONNEVELD. VOOROVERLEG. CULTUURHISTORISCHE WAARDEN. I.c. wordt geoordeeld dat het college op grond van artikel 3.1.1, eerste lid, van het Bro, gelezen in samenhang met artikel 6.18 van het Bor, verplicht was om bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning vooroverleg te voeren met gedeputeerde staten. Hoewel het college niet is gebonden aan het standpunt van gedeputeerde staten in het kader van vooroverleg, neemt dat niet weg dat het college de procedure zodanig vorm dient te geven dat de vooroverlegreactie van gedeputeerde staten van reële betekenis kan zijn in de besluitvorming. Verwijzing naar ABRS 30-03-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:961](#) (onder 3-3.6). I.c. heeft het college de omgevingsvergunning voor het zonneveld mogen verlenen.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college aan Zonnepark Agger B.V. een omgevingsvergunning verleend voor het tijdelijk realiseren van een zonneveld op een aantal percelen ten zuidwesten van de kern Woensdrecht.

[...] Vooroverleg

5. Gedeputeerde staten stellen dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het college geen vooroverleg over de omgevingsvergunning met de provincie heeft gevoerd, als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro). Het college heeft hiermee volgens gedeputeerde staten in strijd met artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) gehandeld.

[...] 5.3. [...] De Afdeling overweegt dat het college op grond van artikel 3.1.1, eerste lid, van het Bro, gelezen in samenhang met artikel 6.18 van het Bor, verplicht was om bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning vooroverleg te voeren met gedeputeerde staten. Het bestuurlijk vooroverleg, als bedoeld in deze wettelijke bepalingen, is in beginsel vormvrij, maar moet plaatsvinden voordat het ontwerpbesluit ter inzage is gelegd. De reden hiervoor is dat het bestuursorgaan dat de omgevingsvergunning verleent de uitkomsten van het vooroverleg in de besluitvorming moet betrekken. Hoewel het college niet is gebonden aan het standpunt van gedeputeerde staten in het kader van vooroverleg, neemt dat naar het oordeel van de Afdeling niet weg dat het college de procedure zodanig vorm dient te geven dat de vooroverlegreactie van gedeputeerde staten van reële betekenis kan zijn in de besluitvorming. De Afdeling verwijst hiervoor naar haar uitspraak van 30 maart 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:961](#) (onder 3-3.6). Daarvan is in dit geval geen sprake geweest. Er heeft op 27 oktober 2020 weliswaar een ambtelijk overleg plaatsgevonden tussen partijen over de zienswijze van gedeputeerde staten, maar uit onder meer paragraaf 6.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing blijkt dat er geen bestuurlijk vooroverleg is gevoerd. Het college heeft dit op de zitting ook erkend. De omgevingsvergunning is hierdoor in strijd met de verplichting tot het voeren van vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Bro en gelezen in samenhang met artikel 6.18 van het Bor, verleend.

5.4. De Afdeling ziet echter aanleiding om het gebrek met toepassing van artikel 6:22 van de Awb te passeren. Daartoe overweegt de Afdeling dat niet aannemelijk is dat gedeputeerde staten door het gebrek zijn benadeeld.

Zij zijn in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen en zij hebben beroep en hoger beroep ingesteld. Hierdoor hebben gedeputeerde staten hun bezwaren tegen de vergunningverlening voldoende naar voren kunnen brengen en de provinciale belangen op een adequate wijze kunnen behartigen. De omgevingsvergunning is door de uitspraak van de voorzieningenrechter van de Afdeling van 24 juni 2021 bovendien nog niet in werking getreden. Verder is naar het oordeel van de Afdeling niet aannemelijk dat andere (niet-)belanghebbenden door de toepassing van artikel 6:22 van de Awb zijn benadeeld, omdat artikel 3.1.1 van het Bro uitsluitend is gericht op andere bestuursorganen. [...]

[...] Tussenconclusie over de verplichtingen ten aanzien van de cultuurhistorische waarden

11. De Afdeling is in de bovenstaande overwegingen tot de conclusie gekomen dat het college op grond van de artikelen 3.29 en 3.41, eerste lid, gelezen in samenhang met de artikelen 3.5 en 3.6, van de IOV verplicht is om bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met cultuurhistorische waarden en kenmerken. Hierbij zijn naar het oordeel van de Afdeling niet alleen de waarden en kenmerken bij het cultuurhistorisch vlak "Zeekleipolders bij Woensdrecht", maar ook de waarden en kenmerken van het landschap "Brabantse Wal" en de regio "Zeekleigebied" van belang. Door de nadere uitwerking van de provinciale cultuurhistorische waarden in de gemeentelijke Cultuurhistorische Waardenkaart, is het gemeentelijk beleid ook van belang bij de beoordeling. De STAB is er naar het oordeel van de Afdeling daarom terecht van uitgegaan dat voor dit projectgebied vijf cultuurhistorische waarden van belang zijn.

[...] Mocht het college de omgevingsvergunning verlenen?

16. De Afdeling stelt vast dat de cultuurhistorische waarden, zoals bedoeld in artikel 3.29 van de IOV en de Cultuurhistorische Waardenkaarten van de provincie Noord-Brabant en de gemeente Woensdrecht, wel in enige, maar niet in grote mate worden aangetast door het zonneveld. Hoewel het zonneveld geen gevolgen heeft voor de waarden "Verkavelingspatroon" en "Wegpatroon van de Brilseweg en de Braakseweg (Polderkruis)", geldt dat niet voor de waarden "Openheid van de

Zuidpolder", "Zichtbaarheid van de Agger en contrast met de Zuidpolder" en "Zichtrelatie (uitzicht) tussen de Zuidpolder en de Brabantse Wal". De aantasting van deze waarden is door de maximale hoogte van de paneelopstelling en de landschappelijke inpassing, zoals opgenomen in het landschappelijk inpassingsplan waarnaar in de voorschriften bij de omgevingsvergunning is verwezen, naar het oordeel van de Afdeling echter minder groot dan de STAB in haar deskundigenverslag heeft vastgesteld.

16.1. De Afdeling overweegt dat de artikelen 3.29 en 3.41, gelezen in samenhang met de artikelen 3.5 en 3.6, van de IOV - door de wijze waarop deze artikelen zijn geformuleerd - niet in de weg staan aan het verlenen van een omgevingsvergunning als de cultuurhistorische waarden in enige mate worden aangetast door een ruimtelijke ontwikkeling, zolang sprake is van een zorgvuldige inpassing. Dit betekent dat het college over die inpassing in relatie tot de cultuurhistorische waarden een goede afweging moet maken. Het college heeft de ruimtelijke onderbouwing van 3 november 2020 en het landschappelijk inpassingsplan ten grondslag gelegd aan de vergunningverlening en na een afweging gevonden dat het project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Hierbij heeft het college in aanmerking genomen dat het zonneveld weliswaar leidt tot enige aantasting van de cultuurhistorische waarden ter plaatse, maar dat de aantasting daarvan beperkt is. Het zonneveld op de beoogde locatie vormt volgens het college door zijn lagere ligging en de grote afstand in het landschap geen obstructie in de zichtrelatie vanaf de Brabantse Wal tot de Agger. Ook is in de omgevingsvergunning vastgelegd dat de panelen en de landschappelijke inpassing laag moeten blijven om de ruimtelijke invloed van het zonneveld zo veel mogelijk te beperken. Gelet hierop heeft de rechtbank naar het oordeel van de Afdeling terecht geoordeeld dat het college een zorgvuldige en deugdelijk gemotiveerde afweging heeft gemaakt, waarbij de cultuurhistorische waarden van de projectlocatie in de besluitvorming zijn betrokken. Dit betekent dat het college de omgevingsvergunning voor het zonneveld heeft mogen verlenen. Het betoog van gedeputeerde staten dat de intrinsieke waarde van de Zuidpolder meer is dan de som der delen maakt dat niet anders. [...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2023, 662).

JnB 2023, 665

ABRS, 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3211](#)

college van burgemeester en wethouders van Castricum.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. MEDISCHE PRAKTIJK. WOON- EN LEEFKLIMAAT.

Omgevingsvergunning voor medische praktijk. I.c. wordt geoordeeld dat de beoordeling van de geluidssituatie onvoldoende is. Het college had moeten beoordelen of kan worden voldaan aan de van toepassing zijnde grenswaarden voor de geluidsbelasting op de gevel van gevoelige gebouwen uit tabel 2.17a van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Ook heeft het college ten onrechte niet beoordeeld of de gevolgen van de psychologenpraktijk voor het woon- en leefklimaat van [appellant] in de avondperiode (19:00-23:00) aanvaardbaar zijn.

[...] 1. De omgevingsvergunning gaat over de psychologenpraktijk van [partij] in het pand aan de [locatie 1].

[appellant] woont op het adres [locatie 2], direct naast de private inrit die naar de psychologenpraktijk leidt.

De rechtbank heeft bij tussenuitspraak geoordeeld dat het college onvoldoende onderzoek heeft verricht naar de akoestische gevolgen van het verkeer van en naar de psychologenpraktijk en welke invloed dit heeft op het woon- en leefklimaat van [appellant].

[...] 3.2. De Afdeling laat in het midden of de woning van [appellant] in gemengd gebied of in een rustige woonwijk ligt, omdat dat in deze zaak niet van belang is. Het college heeft in het herstelbesluit namelijk specifiek op basis van onderzoek onderbouwd waarom een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor [appellant] gegarandeerd kan worden. En dan spelen, zoals op de zitting besproken, de richtafstanden uit de VNG-brochure geen rol meer.

[...] 4.3. De rechtbank heeft ten onrechte overwogen dat het college geen rekening hoefde te houden met de geluidsbelasting op de gevel van de woning van [appellant]. In dit geval zijn namelijk de grenswaarden voor de geluidsbelasting op de gevel van gevoelige gebouwen uit tabel 2.17a van het Activiteitenbesluit milieubeheer van toepassing. Het college had in het kader van de vraag of de omgevingsvergunning uitvoerbaar is, moeten beoordelen of aan die grenswaarden kan worden voldaan. Dat is niet het geval. Zoals uit het eerste akoestische onderzoek volgt, is het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau van de geluidsbelasting op de gevel maximaal 46,2 dB(A). Dit voldoet aan de grenswaarde van 50 dB(A) voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau voor de dagperiode (07:00-19:00 uur) in tabel 2.17a. Maar uit hetzelfde onderzoek volgt dat het piekniveau van de geluidsbelasting op de gevel maximaal 73,5 dB(A) is. Dat is hoger dan de grenswaarde van 70 dB(A) uit tabel 2.17a voor het maximale geluidsniveau in de dagperiode. Weliswaar kan het college in maatwerkvoorschriften zoals bedoeld in artikel 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer andere grenswaarden voor de geluidsbelasting vaststellen, maar het college heeft zulke maatwerkvoorschriften niet vastgesteld. Het heeft ook niet te kennen gegeven dat het van plan is zulke maatwerkvoorschriften vast te stellen. De rechtbank heeft dat niet onderkend.

4.4. De rechtbank heeft ook niet onderkend dat het college ten onrechte niet heeft beoordeeld of de gevolgen van de psychologenpraktijk voor het woon- en leefklimaat van [appellant] in de avondperiode (19:00-23:00) aanvaardbaar zijn. [appellant] heeft een rapportage ingediend van de auto's die in de avondperiode over de inrit rijden. Op de zitting is besproken dat er twee keer per week na kantoortijd wordt schoongemaakt in de psychologenpraktijk. De schoonmakers komen en gaan met de auto. Volgens de rapportage van [appellant] is dat regelmatig na 19.00 uur. Verder is op de zitting besproken dat er drie keer per jaar een avondactiviteit van de psychologenpraktijk plaatsvindt. Weliswaar zal het aantal verkeersbewegingen van en naar de psychologenpraktijk in de avondperiode fors lager zijn dan in de dagperiode, maar de grenswaarden voor de geluidsbelasting in de avondperiode uit tabel 2.17a zijn ook lager dan de grenswaarden voor de dagperiode. Bovendien ligt de enige inrit naar de psychologenpraktijk direct naast de woning van [appellant]. Daarom had het college moeten beoordelen of de gevolgen van de psychologenpraktijk voor het woon- en leefklimaat voor [appellant] in de avondperiode aanvaardbaar zijn.

De Afdeling begrijpt verder dat [appellant] ook hinder kan ondervinden van het parkeren van derden in de avond- en nachtperiode op het parkeerterrein van het pand, maar derden kunnen ook zonder de psychologenpraktijk op dat parkeerterrein parkeren. Of de geluidsbelasting als gevolg daarvan aanvaardbaar is, is daarom niet van belang voor het al dan niet verlenen van de omgevingsvergunning voor de psychologenpraktijk. [...]

JnB 2023, 666

Tussenuitspraak ABRS, 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3213](#)

college van burgemeester en wethouders van Noord-Beveland.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 2°
WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. WOON- EN LEEFKLIAMAT. DRAAGVLAK. VERTROUWENSBEINSEL. Omgevingsvergunning voor huisvesting zestien arbeidsmigranten in voormalige middelbare school. I.c. wordt geoordeeld dat het college bij zijn belangenafweging had moeten betrekken dat [appellant] er redelijkerwijs op kon en mocht vertrouwen dat het college de omgevingsvergunning alleen zou verlenen bij voldoende draagvlak en dat gerechtvaardigde vertrouwen moeten afwegen tegen andere belangen. Dat heeft het college niet gedaan. Het college heeft zich ook in het verweerschrift en op de zitting niet uitgelaten over de wijze waarop het rekening heeft gehouden met het opgewekte vertrouwen. Door dit achterwege te laten, heeft het college gehandeld in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2023, 663).

JnB 2023, 667

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 15-08-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:4657](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente [woonplaats], het college.

Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II 1, 2 aanhef en onder 3, 6

WABO. HANDHAVING. DWANGSOM. VERGUNNINGVRIJ. ACHTERERFGEBIED. Bouwen bouwwerk zonder omgevingsvergunning. I.c. wordt geoordeeld dat het college het achtererfgebied in dit geval onjuist heeft bepaald, gelet op artikel 6, bijlage 2 van het Bor. Omdat er naar het oordeel van de voorzieningenrechter toch sprake is van een overtreding, worden de rechtsgevolgen in stand gelaten. Nu geen verdere beroepsgronden naar voren zijn gebracht en vaststaat dat legalisering van de overtreding niet in het verschiet ligt omdat eiseres geen aanvraag om een omgevingsvergunning heeft ingediend, betekent dit dat de last onder dwangsom in stand blijft.

JnB 2023, 668

MK ABRS, 09-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3065](#)

minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Awb

WABO-milieu. De geluidsbelasting vanwege het luchtverkeer, voor zover dat aan de schietrange kan worden toegerekend, is een gevolg voor het milieu als bedoeld in artikel 2.14, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de Wabo. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 2 juli 2003, [ECLI:NL:RVS:2003:AH8991](#). De minister was op grond van artikel 2.14, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de Wabo verplicht om de toename van de geluidsbelasting door de omkering van de vliegrichting van het circuitpatroon, bij zijn beslissing op de aanvraag te betrekken.

Besluit waarbij de minister aan de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de minister van Defensie (hierna: de Staat), een omgevingsvergunning heeft verleend voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden en het veranderen van een inrichting. [...]

4.1. De minister en de Staat hebben zich op het standpunt gesteld dat de geluidsbelasting vanwege het luchtverkeer niet kan worden aangemerkt als een gevolg voor het milieu als bedoeld in artikel 2.14, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de Wabo, dat de schietrange kan veroorzaken. [...]

4.2. De Afdeling heeft eerder uitspraak gedaan over geluidsoverlast van overvliegende vliegtuigen boven en rondom de schietrange. In de uitspraak van 2 juli 2003, [ECLI:NL:RVS:2003:AH8991](#), was een besluit van de rechtsvoorganger van de minister aan de orde waarbij met toepassing van de Wm voorschriften waren verbonden aan een krachtens de Hinderwet verleende vergunning voor de schietrange. In die uitspraak heeft de Afdeling (onder 2.5.3) overwogen dat de geluidsbelasting vanwege het vliegverkeer dat aan de schietrange kon worden toegerekend (aanvullend) in het kader van de wijziging van een vergunning krachtens de Wm kon worden beoordeeld. Omdat dit was miskend door de rechtsvoorganger van de minister heeft de Afdeling in de uitspraak van 2 juli 2003 geoordeeld dat het besluit op dit punt in strijd was met artikel 8.8, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wm, op grond waarvan het bevoegd gezag bij een beslissing op een aanvraag in ieder geval de gevolgen voor het milieu moest betrekken die de inrichting kon veroorzaken. In deze uitspraak ligt dus besloten dat de geluidsbelasting vanwege het vliegverkeer dat aan de schietrange kon worden toegerekend naar het oordeel van de Afdeling een gevolg voor het milieu was in de zin van de Wm.

4.3. Het begrip gevolgen voor het milieu heeft in de Wabo, gelet op artikel 1.1, tweede lid, van die wet, dezelfde betekenis als in de Wm. Verder komt artikel 2.14, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de Wabo overeen met het voormalige artikel 8.8, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wm. Gelet op de uitspraak van 2 juli 2003 is de Afdeling dan ook van oordeel dat de geluidsbelasting vanwege het luchtverkeer, voor zover dat aan de schietrange kan worden toegerekend, een gevolg voor het milieu is als bedoeld in artikel 2.14, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de Wabo. De geluidsoverlast waar het Paracentrum en anderen om gaat, te weten de toename van de geluidsbelasting door de omkering van de vliegrichting van jachtvliegtuigen die het circuitpatroon vliegen, is naar het oordeel van de Afdeling een gevolg voor het milieu dat aan de schietrange kan worden toegerekend. De Afdeling neemt hierbij in aanmerking dat de Staat op de zitting heeft toegelicht dat, indien de vliegrichting van het circuitpatroon niet zou worden omgekeerd, de vuurleidingstoren na de wijziging van de schietdoelen in het zogenoemde onveilige gebied zou staan waar de door de jachtvliegers afgevuurde munitie inslaat. Om die reden kan de oude vliegrichting niet worden gehandhaafd bij de wijziging van de schietdoelen, aldus de Staat. Gelet daarop kunnen de minister en de Staat niet worden gevolgd in hun standpunt dat de nieuwe locatie van de schietdoelen niet onlosmakelijk samenhangt met de omkering van de vliegrichting.

Anders dan de minister en de Staat stellen, betekent dit dat de toename van de geluidsbelasting door de omkering van de vliegrichting op grond van artikel 2.14, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de Wabo bij zijn beslissing op de aanvraag moet betrekken. Hun standpunt dat de Regeling hieraan in de weg staat, omdat deze het exclusieve kader voor de beoordeling van deze geluidsbelasting zou vormen, kan niet worden gevolgd. De Afdeling acht daarvoor redengevend dat de Regeling, via artikel 2 van het Besluit beperking geluidhinder luchtvaartuigen, haar grondslag vindt in de Luchtvaartwet en de Wet geluidhinder en dat uit deze wetten niet kan worden afgeleid dat de geluidsbelasting vanwege het luchtverkeer uitsluitend dient te worden beoordeeld op grond van de Regeling. Dat dit bij luchthavens anders is geregeld, doet niet ter zake, alleen al omdat de schietrange geen luchthaven is. Vergelijk de uitspraak van 2 december 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BK5045](#) (onder 2.4). Gelet hierop heeft de rechtbank niet onderkend dat de minister op grond van artikel 2.14, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de Wabo verplicht was om de toename van de geluidsbelasting door de omkering van de vliegrichting van het circuitpatroon, bij zijn beslissing op de aanvraag te betrekken.

In zoverre slaagt het betoog. Het beroep van Paracentrum Texel en anderen op mensenrechten behoeft daarom geen bespreking. [...]

JnB 2023, 669

MK Rechtbank Oost-Brabant, 07-07-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:3317](#)

college van burgemeester en wethouders van Bergeijk, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 onder e, 2.14 lid 5, 3.10 lid 3

WABO-milieu. Milieuneutrale wijziging omgevingsvergunning varkensbedrijf. I.c. wordt geoordeeld dat het college de gevraagde omgevingsvergunning terecht heeft verleend met toepassing van artikel 3.10, derde lid, van de Wabo. De door de inrichting veroorzaakte geurbelasting in de in 2020 vergunde situatie neemt niet toe door de wijziging ten opzichte van de in 2016 vergunde situatie. De waarschijnlijk hogere geurbelasting dan de geurbelasting waarvan in 2016 werd uitgegaan, komt niet door de vergunde wijziging van de inrichting maar door de hiervoor bedoelde wijziging van de Rgv. De wijziging van de Rgv mag geen rol spelen bij de vergelijking van de oude en de nieuwe situatie. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat sprake is van een milieuneutrale wijziging van de inrichting.

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK ABRS, 09-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3075](#);
- MK ABRS, 09-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3054](#);
- Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Holland, 27-07-2023, [ECLI:NL:RBNHO:2023:7162](#);
- Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 28-07-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:11216](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- MK ABRS, 26-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2753](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- Rechtbank Midden-Nederland, 24-05-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:2731](#);
- Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Holland, 07-08-2023, [ECLI:NL:RBNHO:2023:7862](#);
- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 17-08-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:5754](#);
- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 17-08-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:5761](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB 2023, 670

MK CRvB, 27-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1448](#)

minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Uitkeringsregeling Backpay (Regeling) 1, 2, 3, 7

UITKERINGSREGELING BACKPAY. Appellanten hebben als erfgenamen van hun overleden vader geen recht om in aanmerking te komen voor een eenmalige uitkering op grond van de Uitkeringsregeling Backpay. Onvoldoende is vast komen te staan dat de vader van appellanten ten tijde van de Japanse bezetting in dienst was van het Nederlands-Indisch Gouvernement of het KNIL. Geen toepassing hardheidsclausule. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2023, 671

MK CRvB, 19-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1413](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Ziektewet

ZW. De Raad ziet aanleiding de lijn – die is gebaseerd op artikel 8:69, eerste lid, van de Awb – aan te scherpen in die zin dat ook bij de toetsing van de medische grondslag van de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling de beroepsgronden voortaan leidend zullen zijn. Dit betekent dat de medische geschiktheid van de geselecteerde functies – met inbegrip van de signaleringen – alleen op de aangevochten beperkingen zal worden gezien. Daarbij geldt dat aangevoerde beroepsgronden ruim zullen worden uitgelegd.

4.1. Uit vaste rechtspraak van de Raad [...] blijkt dat in gevallen waarin door een betrokkene slechts de medische grondslag van het bestreden besluit wordt bestreden, de rechterlijke toetsing van de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling in beginsel is beperkt tot die medische grondslag en tot de met die grondslag nauw verweven vraag of de aan de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling ten grondslag gelegde functies in medisch opzicht geschikt zijn. In gevallen waarin alleen medische gronden worden aangevoerd, worden arbeidskundige aspecten zoals het maatmaninkomen, de omvang van de maatmanfunctie, de actualiteit van de voorgehouden functies en opleidings-, diploma- en ervaringseisen in die functies, niet bij de toetsing betrokken.

4.2. De Raad ziet aanleiding deze lijn – die is gebaseerd op artikel 8:69, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) – aan te scherpen in die zin dat ook bij de toetsing van de medische grondslag van de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling de beroepsgronden voortaan leidend zullen zijn. Dit betekent dat de medische geschiktheid van de geselecteerde functies – met inbegrip van de signaleringen – alleen op de aangevochten beperkingen zal worden gezien. Daarbij geldt dat aangevoerde beroepsgronden ruim zullen worden uitgelegd. Het voorgaande beoogt geen wijziging te brengen in de rechtspraak over de wijze waarop in de bezwaarfase een volledige (medische en arbeidskundige) heroverweging van de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling op grond van artikel 7:11 van de Awb door het Uvw dient plaats te vinden.

JnB 2023, 672

MK CRvB, 26-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1423](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) 64

WIA. VERZOEK HERBEOORDELING. Ingangsdatum van de IVA-uitkering van de ex-werknemer is terecht vastgesteld op 2 augustus 2019.

[...] 4.3. Tussen partijen is in geschil of het Uvw de ingangsdatum van de IVA-uitkering terecht heeft vastgesteld op 2 augustus 2019, zijnde 52 weken voorafgaand aan het verzoek van betrokkene om herbeoordeling van 31 juli 2020.

Toepassing artikel 64 Wet WIA

4.4. In een situatie als de onderhavige, waarin de werkgever het Uvw verzoekt de arbeidsongeschiktheid van de ex-werknemer te beoordelen, is artikel 64, elfde en twaalfde lid, van de Wet WIA van toepassing. Het twaalfde lid gaat over de situatie waarin het recht op uitkering later ontstaat of herleeft of de uitkering wordt verhoogd zonder dat daaraan een aanvraag van de verzekerde ten grondslag ligt, bijvoorbeeld als het Uvw daartoe ambtshalve besluit of bij een verzoek om herbeoordeling door de ex-werkgever. Als er geen sprake is van een aanvraag van de verzekerde, wordt in het twaalfde lid geregeld dat het elfde lid van overeenkomstige toepassing is. Daardoor kan de herleving of het later ontstaan van het recht of de verhoging van de uitkering ook in dat geval niet eerder ingaan dan 52 weken voorafgaand aan de dag waarop het Uvw dat heeft vastgesteld dat daarvan sprake is. Dit betekent dus dat het recht op een IVA-uitkering van de ex-werknemer weliswaar op grond van artikel 48 van de Wet WIA per 14 november 2017 is ontstaan, nu vanaf die datum is vastgesteld dat sprake is van volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid, maar dat - ook in het geval van een verzoek om herbeoordeling door betrokkene als werkgever - de uitkering vanwege de beperkende werking van artikel 64, elfde lid, van de Wet WIA niet eerder kan ingaan dan 52 weken voorafgaand aan de aanvraag van betrokkene, tenzij er sprake is van een bijzonder geval.

Is sprake van een bijzonder geval?

4.5.1. Het Uvw heeft terecht geen bijzonder geval aanwezig geacht, op grond waarvan de IVA-uitkering van de ex-werknemer eerder dan 2 augustus 2019 moet ingaan. Hiertoe wordt als volgt geoordeeld.

4.5.2. De Raad volgt de rechtbank niet in het oordeel dat de omstandigheid, dat de verzekeringsarts bezwaar en beroep in het rapport van 24 februari 2021 heeft geconcludeerd dat de volledige arbeidsongeschiktheid per 14 november 2017 tevens duurzaam was, een omstandigheid is die moet leiden tot de conclusie dat sprake is van een bijzonder geval als genoemd in artikel 64, elfde lid, van de Wet WIA. De strekking van dit artikelonderdeel, zoals in 4.4. is weergegeven, is immers juist dat, ook al is het recht ontstaan op een eerder moment - in dit geval 14 november 2017-, dit niet eerder kan ingaan dan 52 weken voor het verzoek om herbeoordeling.

4.5.3. De bewijslast dat sprake is van een bijzonder geval ligt bij de aanvrager, in dit geval bij betrokkene die heeft verzocht om herbeoordeling. Verwezen wordt naar de uitspraken van 4 augustus 2022 ([ECLI:NL:CRVB:2022:1758](#)) en 11 januari 2021 ([ECLI:NL:CRVB:2021:44](#)).

4.5.4. Betrokkene heeft niet onderbouwd dat zij, wat de verlate aanvraag of verzoek om herbeoordeling betreft, redelijkerwijs gesproken niet kan worden geacht in verzuim te zijn geweest. Niet kan worden ingezien dat betrokkene niet eerder een herbeoordeling had kunnen aanvragen. De omstandigheid dat de betrokkene voordat hij door zijn adviseur daarop werd gewezen, niet zou

hebben geweten dat er een herbeoordeling kan worden aangevraagd, zoals ter zitting is gesteld, acht de Raad onvoldoende. Het is voor rekening en risico van betrokkene dat hij zich hierover niet eerder – al dan niet door het Uvw - heeft laten voorlichten.

4.6. Uit het voorgaande volgt dat het Uvw de ingangsdatum van de IVA-uitkering van de ex-werknemer terecht heeft vastgesteld op 2 augustus 2019.

5. Het hoger beroep slaagt. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Werkloosheid

JnB 2023, 673

MK CRvB, 17-08-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1604](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Verordening (EG) nr. 883/2004 (Vo 883/2004) 65

Werkloosheidswet (WW)

WERKLOOSHEIDSWET. WOONPLAATS. Anders dan de rechtbank is de Raad van oordeel dat de woonplaats van appellant zich op 31 december 2020 tijdens het verrichten van zijn laatste werkzaamheden in Duitsland bevond. Het Uvw heeft terecht op grond van artikel 65, leden 2 en 5, van Vo 883/2004 uitsluitend de Duitse socialezekerheidswetgeving op hem van toepassing geacht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2023, 674

MK CRvB, 15-08-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1567](#)

college van burgemeester en wethouders van Gouda.

Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 8

Participatiewet (PW) 7, 11, 17, 54

PARTICIPATIEWET. PROJECT ONDERZOEK GRENSOVERSCHRIJDEND VERMOGEN IN HET BUITENLAND. Door het onderzoek door SOZA XPERT te laten verrichten, heeft het college geen kerntaken ongeoorloofd uitbesteed.

Met het raadplegen van gegevens in de kadastrale registers in Marokko en de geveltaxatie wordt een beperkte en aanvaardbare inbreuk op het recht op respect voor het privéleven van appellante gemaakt.

In dit geval kan niet worden geoordeeld dat op enig moment een minder ingrijpend onderzoeksmiddel ter beschikking stond om de rechtmatigheid van de aan appellante en haar echtgenoot verleende bijstand te onderzoeken, omdat appellante en haar echtgenoot het bezit van het vermogen zelf niet hebben opgegeven aan het college. Aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit is dus voldaan. De inbreuk op het respect voor het

privéleven van appellante als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van het EVRM was dan ook gerechtvaardigd.

JnB 2023, 675

MK Rechtbank Noord-Nederland, 11-08-2023, [ECLI:NL:RBNNE:2023:3366](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen, het college.

Participatiewet (Pw) 35 lid 4, lid 5

Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 Groningen (Beleidsregels)

PARTICIPATIEWET. ENERGIETOESLAG. Besluit dat eiser geen eenmalige energietoeslag krijgt. Onderscheid studenten en niet-studenten. I.c. wordt geoordeeld dat het onderscheid zoals dat nu wordt gemaakt maar ten dele voldoet aan de eisen van doelmatigheid en niet proportioneel is. Artikel 2, vierde lid, aanhef en onder c, van de Beleidsregels is in strijd met het discriminatieverbod en het gelijkheidsbeginsel en dus onverbindend.

Zie in dit verband ook de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBNNE:2023:3367](#).

JnB 2023, 676

MK Rechtbank Noord-Nederland, 11-08-2023, [ECLI:NL:RBNNE:2023:3369](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen, het college.

Participatiewet (Pw) 15, 33 lid 2, 35 lid 1, lid 4

Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Groningen (Beleidsregels)

PARTICIPATIEWET. ENERGIETOESLAG. Besluit dat eiser geen eenmalige energietoeslag krijgt. Onderscheid studenten en niet-studenten. De rechtbank overweegt dat een bijstandsuitkering is bedoeld om te voorzien in de noodzakelijke kosten van levensonderhoud. De Wsf 2000 is een uitkering die voorliggend is aan andere voorzieningen vanuit de overheid, zoals in dit geval een uitkering op grond van de Pw. De rechtbank volgt de lijn van de Centrale Raad van Beroep dat de component ‘rentedragende lening’, die destijds onderdeel uitmaakte van de studiefinancieringsaanspraken, bij de beoordeling van de draagkracht in aanmerking moeten worden genomen. Reeds omdat eisers inkomen hoger is dan de uit de beleidsregels voortvloeiende inkomensgrens, komt eiser niet in aanmerking voor de eenmalige energietoeslag. Niet is gebleken van bijzondere omstandigheden of een dringende reden. Ongegrond beroep.

Bij deze uitspraken is een [nieuwsbericht](#) (“Uitspraak in 3 zaken over energietoeslag Groningse studenten”) uitgebracht.

JnB 2023, 677

MK Rechtbank Gelderland, 04-08-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:4426](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen.

Participatiewet (Pw) 35

Beleidsregels eenmalige energietoeslag gemeente Nijmegen 2022 (Beleidsregels) 2 lid 5

PARTICIPATIEWET. ENERGIETOESLAG. Afwijzing aanvraag voor eenmalige energietoeslag van € 1.300,- voor het jaar 2022. I.c. wordt geoordeeld dat de beleidsregel van de gemeente Nijmegen om slechts één energietoeslag per adres toe te kennen aan de eerste

rechthebbende aanvrager in strijd is met het gelijkheidsbeginsel en daarom niet kan worden toegepast. De rechtbank verklaart artikel 2, vijfde lid, van de Beleidsregels onverbindend.

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Beleidsregels gemeente Nijmegen voor verstrekken 1 energietoeslag per adres in strijd met gelijkheidsbeginsel") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2023, 678

CRvB, 31-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1446](#)

college van burgemeester en wethouders van Westland.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015)

WMO 2015. VERVOERSVOORZIENING. AFWIJZING AANVRAAG BERKELBIKE. Nu appellant met de al verstrekte vervoersvoorzieningen adequaat kan voorzien in zijn vervoersbehoefte, heeft het college zich op het standpunt mogen stellen dat de – technisch nog niet afgeschreven – scootmobiel de goedkoopst adequate voorziening is. Hoewel de Raad kan begrijpen dat fietsen met een BerkelBike een positief effect heeft op de gezondheid van appellant en appellant meer plezier geeft dan het vervoer per scootmobiel, maakt dat niet dat het college gehouden is appellant een BerkelBike te verstrekken. Het college heeft de aanvraag dan ook op goede gronden afgewezen. Aangevallen uitspraak bevestigd.

JnB 2023, 679

MK CRvB, 16-08-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1394](#)

college van burgemeester en wethouders van Etten-Leur.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) 2.1.3 lid 2 aanhef en onder b

Verordening maatschappelijke ondersteuning Etten-Leur 2020 (Verordening) 11

WMO 2015. MAATWERKVOORZIENING HUISHOUDELIJKE ONDERSTEUNING. PGB. De Raad ziet aanleiding om – net als onder de Wmo (oud) – voor het minimale pgb-uurtarief voor het inkopen van huishoudelijke ondersteuning bij een persoon die tot het sociale netwerk behoort, aan te sluiten bij de geldende cao VVT. Dit betekent concreet dat voor de minimale hoogte van dat bedrag moet worden uitgegaan van het uurloon van de hoogste periodiek behorende bij hulp bij het huishouden van de voor de betreffende periode geldende cao VVT, te vermeerderen met vakantietoeslag en de tegenwaarde van de verlofuren. Voor het hanteren van het wettelijk minimumloon als norm voor het inkopen van huishoudelijke ondersteuning bij een persoon die tot het sociale netwerk bestaat er bij de huidige stand van de wet- en regelgeving geen toereikende wettelijke basis. Het gaat de rechtsvormende taak van de rechter te buiten om zonder concrete steun hiervoor in de tekst van de wet, en zonder een deugdelijke grondslag in de wetsgeschiedenis, het wettelijk minimumloon als norm te hanteren.

Artikel 11, vierde lid, aanhef en onder b, sub 1, van de Verordening is in strijd met artikel 2.1.3, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wmo 2015, nu het daarin genoemde uurtarief niet

toereikend is. Dit betekent dat artikel 11, vierde lid, aanhef en onder b, sub 1, van de Verordening onverbindend is.

JnB 2023, 680

MK CRvB, 13-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1460](#)

college van burgemeester en wethouders van Westland.

Jeugdwet (JW)

JEUGDWET. PGB. Het enkele feit dat als gevolg van invoering van een andere berekeningsmethode, over een latere periode een besluit is genomen dat voor appellant gunstiger uitpakt dan het besluit hier in geschil, maakt dat laatste besluit nog niet onjuist.

4. De Raad komt tot de volgende beoordeling

4.1. [...] Het college heeft afdoende gemotiveerd dat aan appellant met ingang van 9 april 2020 weliswaar een hoger aantal uren aan jeugdhulp is toegekend, maar dat dit niet het gevolg is van een andere waardering van de situatie en zorgbehoefte van appellant. De toekenning van een hoger aantal uren aan jeugdhulp berust enkel op een ingevoerde verandering in de berekeningsmethodiek, waardoor per ontwikkeltaak een hoeveelheid aan tijd is toegekend. Verleende zorg is in de nieuwe berekeningsmethode onder meerdere ontwikkeltaken te scharen, waardoor een cumulatie heeft plaatsgevonden, zonder dat ervan wordt uitgegaan dat feitelijk meer zorg wordt verleend. Uit het oogpunt van uniformiteit bij het hanteren van de berekeningsmethodiek is dit niet gecorrigeerd. Dit heeft in het voordeel van appellant gewerkt.

4.2. Appellant heeft hier niets tegenover gesteld. Het enkele feit dat als gevolg van invoering van een andere berekeningsmethode, over een latere periode een besluit is genomen dat voor appellant gunstiger uitpakt dan het besluit hier in geschil, maakt dat laatste besluit nog niet onjuist. Het hoger beroep slaagt dus niet. De aangevallen uitspraak zal worden bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

AVG

JnB 2023, 681

MK ABRS, 09-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3067](#)

College van Bestuur van de Technische Universiteit Eindhoven (hierna: het CvB).

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 15

Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: Wbp) 35

AVG. I.c. heeft het CvB op grond van artikel 35 van de Wbp aan [appellant] een overzicht verstrekt met alle persoonsgegevens van [appellant] die het college heeft verwerkt. I.c. wordt geoordeeld dat de vermeldingen in dit overzicht niet alle noodzakelijke kenmerken bevatten om [appellant] in staat te stellen de rechten die hij aan de AVG ontleent daadwerkelijk uit te oefenen. Verwijzing naar het arrest van het EU-HvJ van 4 mei, [ECLI:EU:C:2023:369](#) (overwegingen 35-45). De kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt en die de verwerkingsverantwoordelijke krachtens artikel 15, derde lid, eerste volzin, van de AVG moet verstrekken, moeten alle noodzakelijke kenmerken vertonen om de betrokkene in staat te

stellen de rechten die hij aan deze verordening ontleent daadwerkelijk uit te oefenen. Deze kopie moet deze gegevens dus volledig en getrouw reproduceren.

JnB 2023, 682

MK ABRS, 16-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3145](#)

commissie bezwaarschriften van de gemeente Nijkerk (hierna: de commissie).

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 16

AVG. I.c. heeft de commissie meegedeeld dat zij de passage "altijd een buffer op zijn rekening heeft staan" niet zal corrigeren zoals [appellant] heeft verzocht. Geoordeeld wordt dat de zin een persoonsgegeven is als bedoeld in de AVG. De zin bevat namelijk informatie die kenmerkend is voor de economische identiteit van [appellant] en binnen de context herleidbaar is tot hem. Voor dit oordeel wordt steun gevonden in de definitiebepaling van persoonsgegeven in de AVG en de uitspraken van het EU-HvJ. Het begrip persoonsgegeven heeft een ruime definitie. Verwijzing naar het arrest van het EU-HvJ van 20 december 2017, [ECLI:EU:C:2017:994](#) (punt 33 e.v.).

JnB 2023, 683

MK Rechtbank Gelderland, 09-06-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:3537](#)

Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP), verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 55 lid 3

AVG. I.c. is de vraag aan de orde of de AP, de nationale toezichthoudende autoriteit, bevoegd is te oordelen over de vraag of het geven van inzage in processtukken door de Afdeling aan journalisten in overeenstemming is met de AVG. Om die vraag te beantwoorden is van belang of het geven van inzage in processtukken aan journalisten valt onder de rechterlijke taak van de Afdeling. De AP heeft namelijk geen bevoegdheid om toe te zien op de verwerking van persoonsgegevens door gerechten bij de uitoefening van hun rechterlijke taken. De door de rechtbank hierover gestelde prejudiciële vragen heeft het EU-HvJ als volgt beantwoord: "Artikel 55, lid 3, van de AVG moet aldus worden uitgelegd dat het tot de uitoefening door een gerecht van zijn „rechterlijke taken" in de zin van deze bepaling behoort om uit een gerechtelijke procedure afkomstige stukken waarin persoonsgegevens zijn opgenomen tijdelijk ter beschikking te stellen aan journalisten om hen in staat te stellen beter verslag te doen van het verloop van die procedure." Geoordeeld wordt dat uit het arrest van het HvJ voortvloeit dat de AP zich terecht onbevoegd heeft geacht om te oordelen over het handhavingsverzoek van eiser.

Zie ook de uitspraak van dezelfde rechtbank van dezelfde datum inzake nr.

[ECLI:NL:RBMNE:2023:3539](#).

JnB 2023, 684

MK Rechtbank Rotterdam, 17-07-2023, [ECLI:NL:RBROT:2023:7182](#)

[naam verweerder], verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 15

AVG. Inzageverzoek. Verweerder heeft zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat niet hoefde te worden onderzocht of er persoonsgegevens van eiser zijn verwerkt in zakelijke Whatsapp en sms-berichten die zijn verstuurd met privé telefoons door de bestuurders van

het Huis voor Klokkenluiders (hierna: het Huis) aangezien verweerder voor berichten die met een privé telefoon zijn verstuurd geen verwerkingsverantwoordelijke is. Vast staat dat de bestuursleden van het Huis, anders dan de medewerkers van het bureau, in de periode waarop het verzoek van eiser betrekking heeft niet beschikken over een zakelijke telefoon. Door in een situatie waarin bestuurders geen zakelijke telefoon hebben niet te reguleren op welke manier zakelijke communicatie plaats mag vinden, heeft verweerder de mogelijkheid opengehouden dat er met privé telefoons zakelijke (Whatsapp en sms) berichten worden verstuurd. Dat de normale gang van zaken is dat binnen het Huis via zakelijke e-mail of mondeling wordt gecommuniceerd maakt dit niet anders.

Zie ook de uitspraak de uitspraak van deze rechtbank van dezelfde datum inzake nr.

[ECLI:NL:RBROT:2023:7183](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Belastingdienst-Toeslagen

JnB 2023, 685

MK ABRS, 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3209](#)

Belastingdienst/Toeslagen.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 7:10 lid 1, 8:55d lid 1, lid 2, lid 3

Wet hersteloperatie toeslagen 6.2 lid 1, 6.7

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. KINDEROPVANGTOESLAG. TERUGVORDERING.

FINANCIËLE COMPENSATIE. NIET TIJDIG BESLISSEN. De Afdeling bestuursrechtspraak deelt de analyse van de rechtbank dat de wetgever bewust onrealistische beslistermijnen in de Wet hersteloperatie toeslagen heeft opgenomen. Maar het is niet de taak van de bestuursrechter om een structurele, collectieve oplossing voor deze problemen te bieden. Dat kan alleen de wetgever doen. I.c. stelt de Afdeling beslistermijnen vast die in toekomstige vergelijkbare zaken kunnen worden gehanteerd. Deze beslistermijnen bedragen of twaalf weken na de datum van het verweerschrift of zes weken na de uitspraak. Als in een individueel geval bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan een andere beslistermijn worden bepaald.

Zie in dit verband ook de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2023:3208](#).

Bij deze uitspraken is een [persbericht](#) ("Niet de bestuursrechter, maar alleen de wetgever kan een collectieve oplossing bieden voor onrealistische beslistermijnen bij hersteloperatie toeslagen") uitgebracht.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2023, 660).

[Naar inhoudsopgave](#)

Remigratiewet

JnB 2023, 686

MK ABRS, 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3206](#)

raad van bestuur van de Sociale Verzekeringsbank.

Remigratiewet

BW 3:308

REMIGRATIEWET. Toekenning remigratie-uitkering naar de norm van een gehuwde met een terugwerkende kracht van vijf jaar vanaf de datum van de indiening van het herzieningsverzoek. Het is juist dat de raad van bestuur voor de vijfjaarstermijn is aangesloten bij de systematiek in het BW over de verjaring van rechtsvorderingen tot voldoening van periodieke betalingen.

Inleiding

1. [appellant] heeft de Marokkaanse nationaliteit. Hij is op 8 september 2008 in het huwelijk getreden met zijn tweede echtgenote. [appellant] was op dat moment nog getrouwd met zijn eerste echtgenote. [...] Bij besluit van 23 juni 2009 heeft de raad van bestuur een remigratie-uitkering toegekend. Omdat [appellant] zelf heeft aangegeven dat hij de aanvraag heeft ingediend voor een alleenstaande heeft de raad van bestuur de voorziening naar die norm toegekend. [...]

1.1. [...] De raad van bestuur heeft aan [appellant] met ingang van 1 januari 2016 een remigratie-uitkering naar de norm van een gehuwde toegekend. De raad van bestuur heeft hieraan ten grondslag gelegd dat het besluit van 23 juni 2009 onmiskenbaar onjuist was door een fout van de raad van bestuur. Bij de raad van bestuur was ten tijde van dat besluit bekend dat [appellant] was getrouwd met zijn tweede echtgenote. De raad van bestuur kent de remigratie-uitkering naar de norm van een gehuwde toe met een terugwerkende kracht van vijf jaar vanaf de datum van de indiening van het herzieningsverzoek. [...]

3. [appellant] betoogt in de eerste plaats dat de gehanteerde vijfjaarstermijn in de beleidsregel evident onredelijk en niet evenredig is. Hij voert aan dat de raad van bestuur voor het bepalen van de vijfjaarstermijn ten onrechte is aangesloten bij de systematiek in het Burgerlijk Wetboek (hierna: het BW) over de verjaring van rechtsvorderingen tot voldoening van periodieke betalingen geregeld in artikel 3:308 van het BW, omdat de verjaring van een civielrechtelijke vordering naar de toekomst werkt terwijl de beperking van de terugwerkende kracht naar het verleden werkt. [...]

3.1. In de beleidsregel is het volgende opgenomen. De raad van bestuur acht het evident onredelijk om zonder terugwerkende kracht terug te komen van een rechtens onaantastbaar besluit als hij uit wat de desbetreffende belanghebbende heeft aangevoerd in het herzieningsverzoek concludeert dat het besluit onmiskenbaar onjuist is. Voor de mate van terugwerkende kracht die de raad van bestuur vervolgens hanteert, is van belang of de onjuistheid het gevolg is van een fout van de raad van bestuur, een wijziging van beleid van de raad van bestuur of overige omstandigheden. Van een onjuist besluit als gevolg van een fout van de raad van bestuur is sprake als de raad van bestuur op basis van de gegevens die op de datum van dat besluit beschikbaar waren of die bij een normaal onderzoek van de raad van bestuur beschikbaar zouden zijn geweest, de uitkering correct had kunnen vaststellen aan de hand van de toen geldende wetgeving en beleidsregels, en de desbetreffende belanghebbende alle relevante informatie tijdig heeft verstrekt. De raad van bestuur kan in dergelijke gevallen de uitkering met een terugwerkende kracht tot een maximum van vijf jaar herzien.

3.2. Het is juist dat de raad van bestuur voor de vijfjaarstermijn is aangesloten bij de systematiek in het BW over de verjaring van rechtsvorderingen tot voldoening van periodieke betalingen (artikel 3:308 van het BW). Dat blijkt uit het Besluit beleidsregels SVB afwijking ingangsdatum uitkering van 26 april 1996, Stcrt. 1996, 146, p. 3. De Afdeling is, anders dan [appellant], van oordeel dat de situatie geregeld in artikel 3:308 van het BW niet zodanig verschilt van de situatie opgenomen in de beleidsregel dat de raad van bestuur hier niet naar heeft mogen verwijzen voor het bepalen van de vijfjaarstermijn. In beide gevallen gaat het namelijk om de beperking van termijnen bij een rechtsvordering. Van belang is ook dat het vaste rechtspraak van de CRvB is dat de beleidsregel en de daarin opgenomen vijfjaarstermijn passen binnen de grenzen van een redelijke beleidsbepaling. Zie de uitspraken van de CRvB van 22 februari 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:521](#), onder 4.4.3, en 21 [red: 24] november 2021, [ECLI:NL:CRVB:2021:2925](#), onder 4.4. De Afdeling ziet geen grond voor een ander oordeel en sluit zich daarom aan bij het oordeel van de CRvB.

[Naar inhoudsopgave](#)

Studiefinanciering

JnB 2023, 687

MK CRvB, 12-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1422](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) 10a.11

WSF 2000. AFLOSSING STUDIESCHULD. DRAAGKRACHT. VERZOEK OM TERUG TE KOMEN VAN. Handhaving van de besluiten is evident onredelijk; de minister moet terugkomen van deze besluiten, voor zover er daarbij van is uitgegaan dat appellante een partner had en toepassing is gegeven aan het bepaalde in artikel 10a.11, tweede lid, van de Wsf 2000. De aflofase van appellante over de in die besluiten aan de orde zijnde jaren is niet verlengd. Aangevallen uitspraak vernietigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2023, 688

MK ABRS, 26-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2993](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 44 lid 2

ASIEL. Ingangsdatum verblijfsvergunning asiel is i.c. datum ontvangst opvolgende aanvraag. In dit geval is sprake van een opvolgende aanvraag. De vreemdeling heeft de staatssecretaris op geen enkel moment verzocht om terug te komen van zijn besluit op de eerste asielaanvraag, zodat geen sprake is van een verzoek om bestuurlijke heroverweging van het eerder afwijzende besluit. Daarom geldt het in artikel 44, tweede lid, van de Vw 2000 neergelegde uitgangspunt. Het is aan de vreemdeling om de staatssecretaris in staat te

stellen te beoordelen of hij recht heeft op een verblijfsvergunning. Dat heeft de vreemdeling wat betreft zijn seksuele gerichtheid pas gedaan bij de opvolgende aanvraag. Gelet hierop heeft de rechtbank ten onrechte bepaald dat de ingangsdatum van de te verlenen verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd 13 maart 2019 moet zijn.

JnB 2023, 689

MK ABRS, 18-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3169](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 31 lid 4 e

ASIEL. Voor het tegenwerpen van een beschermingsalternatief is niet van belang dat een vreemdeling naar het betrokken land kan reizen en toegang zal krijgen tot dat land. Het is alleen van belang of een vreemdeling ten opzichte van dat land verdragsvluchteling is dan wel of er gegronde redenen bestaan om aan te nemen dat hij bij uitzetting naar dat land een reëel risico loopt op ernstige schade.

1.1. Deze uitspraak gaat over de vraag of de vertrek mogelijkheden naar Venezuela een rol spelen bij de toepassing van artikel 31, vierde lid, aanhef en onder e, van de Vw 2000, over het tegenwerpen van een beschermingsalternatief. Het antwoord daarop is van belang voor de beoordeling of de door de vreemdeling ingebrachte informatie over haar vertrek mogelijkheden naar Venezuela nieuwe elementen of bevindingen bevat die relevant kunnen zijn voor de beoordeling van de asielaanvraag, bedoeld in artikel 30a, eerste lid, aanhef en onder d, van de Vw 2000. [...]

3. De staatssecretaris betoogt in zijn enige grief terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de vertrek mogelijkheden naar Venezuela een rol kunnen spelen bij de toepassing van artikel 31, vierde lid, aanhef en onder e, van de Vw 2000. Uit hetgeen het Hof van Justitie heeft overwogen in het arrest van 9 november 2021, LW tegen Duitsland, [ECLI:EU:C:2021:898](#), punten 29 tot en met 33, leidt de Afdeling af dat voor het tegenwerpen van een beschermingsalternatief niet van belang is dat een vreemdeling naar het betrokken land kan reizen en toegang zal krijgen tot dat land. Bij de vraag of een vreemdeling zich in redelijkheid onder bescherming van het land van tweede nationaliteit kan stellen, als bedoeld in artikel 31, vierde lid, aanhef en onder e, van de Vw 2000, is dus alleen van belang of een vreemdeling ten opzichte van dat land verdragsvluchteling is dan wel of er gegronde redenen bestaan om aan te nemen dat hij bij uitzetting naar dat land een reëel risico loopt op ernstige schade.

3.1. De staatssecretaris merkt terecht op dat de vreemdeling, als zij meent dat zij buiten haar eigen schuld om niet kan vertrekken naar het land waarvan zij de nationaliteit bezit, een aanvraag voor een verblijfsvergunning op reguliere gronden kan indienen.

3.2. De staatssecretaris heeft de eerste asielaanvraag van de vreemdeling bij besluit van 28 januari 2021 afgewezen, omdat zij naast de Syrische ook de Venezolaanse nationaliteit heeft en zij niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij in Venezuela te vrezen heeft voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag dan wel een risico loopt op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling. Dat besluit staat in rechte vast. Wanneer de vreemdeling een tweede asielaanvraag indient, omdat zij meent dat haar situatie veranderd is, dan moet zij nieuwe elementen of bevindingen aandragen die relevant kunnen zijn voor de beoordeling van haar asielaanvraag (artikel 30a, eerste lid, aanhef en onder d, van de Vw 2000).

De overgelegde e-mail van de DT&V voldoet niet aan het hiervoor genoemde relevantie criterium.

Hoewel daaruit volgt dat de Venezolaanse autoriteiten niet of zeer traag de benodigde

reisdocumenten afgeven, bevat deze geen aanknopingspunten dat de vreemdeling in Venezuela een

risico loopt op vervolging dan wel een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling. Dit terwijl zij alleen dan in aanmerking komt voor de gevraagde asiolvergunning. [...]

3.3. Gelet op het voorgaande heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat de vraag of de vreemdeling daadwerkelijk toegang zal krijgen tot het Venezolaanse grondgebied, een relevant element is voor de beoordeling van haar asielaanvraag. De grief slaagt.

JnB 2023, 690

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Rotterdam, 09-08-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:11897](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2001/55/EG

ASIEL. Pilot veilige derdelanders uit Oekraïne. Het recht van eiser op tijdelijke bescherming op grond van de Richtlijn 2001/55/EG wordt op 4 september 2023 beëindigd. De rechtbank oordeelt dat de staatssecretaris de bevoegdheid had om de facultatieve bepaling van artikel 2, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit niet langer toe passen en hij heeft – in algemene zin – deugdelijk gemotiveerd waarom hij van deze bevoegdheid gebruik maakt. Dat betekent dat hij in algemene zin de tijdelijke bescherming van derdelanders met een tijdelijk verblijfsrecht in Oekraïne kon beëindigen. Ook in het individuele geval van eiser kon de staatssecretaris die bescherming beëindigen. Het vertrouwensbeginsel, rechtszekerheidsbeginsel en evenredigheidsbeginsel staan daar niet aan in de weg.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2023, 691

MK ABRS, 15-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3112](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2004/38/EG 16 lid 4

VERBLIJFSRICHTLIJN. Dat in artikel 16, vierde lid, van de Verblijfsrichtlijn het woord "kan" wordt gebruikt betekent niet dat in deze bepaling een discretionaire bevoegdheid wordt gegeven.

2. De vreemdeling klaagt in zijn grief over het oordeel van de rechtbank dat hij zijn duurzaam verblijfsrecht van rechtswege heeft verloren wegens zijn afwezigheid van meer dan twee jaar uit Nederland en dat dit verblijfsrecht niet actief hoeft te worden beëindigd. Hij betoogt onder andere dat artikel 16, vierde lid, van de Verblijfsrichtlijn een 'kan'-bepaling is en dat de staatssecretaris daarom een belangenafweging had moeten verrichten.

2.1. Artikel 16, vierde lid, van de Verblijfsrichtlijn luidt: "Wanneer het duurzame verblijfsrecht eenmaal is verkregen, kan het slechts worden verloren door een afwezigheid van meer dan twee achtereenvolgende jaren uit het gastland."

2.2. Het betoogt faalt. Dat in deze bepaling het woord "kan" wordt gebruikt betekent niet dat in deze bepaling een discretionaire bevoegdheid wordt gegeven. Dat blijkt uit het feit dat in het vervolg van de tekst de woorden "slechts worden verloren" staan en dat in de Franse, Engelse en Duitse taalversies een equivalent van het woord "kan" niet voorkomt.

JnB 2023, 692

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, 26-07-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:11424](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening 604/2013 20

DUBLINVERORDENING. Loopbrief is een proces-verbaal in de zin van het arrest Mengesteab. Overdrachtstermijn is verlopen.

5. De voorliggende vraag is of de loopbrief van 21 juli 2022 kan worden aangemerkt als een proces-verbaal zoals genoemd in artikel 20 van de Dublinverordening en het moment van ontvangst daarvan dus moet worden gezien als het moment waarop een verzoek om internationale bescherming wordt geacht te zijn ingediend. Indien dat het geval is, is het terugnameverzoek te laat ingediend en is Nederland op grond van artikel 23, derde lid, van de Dublinverordening verantwoordelijk geworden voor de afdoening van eisers verzoek om internationale bescherming. De staatssecretaris heeft dit met zoveel woorden bevestigd op de zitting.

6. Het Hof van Justitie heeft in het arrest Mengesteab van 26 juli 2017 [[ECLI:EU:C:2017:587](#)] een nadere uitleg gegeven aan artikel 20, tweede lid, van de Dublinverordening. Volgens het Hof van Justitie moet een door een overheidsinstantie opgesteld document dat geldt als bewijs dat een vreemdeling om internationale bescherming heeft verzocht, worden beschouwd als een proces-verbaal als bedoeld in artikel 20 van de Dublinverordening. Niet is in geschil dat de loopbrief een document is en dat de loopbrief door een overheidsinstantie is opgesteld. De loopbrief wordt namelijk opgemaakt door een medewerker van de IND in Ter Apel.

7. De staatssecretaris betwist wel dat de brief dient als bewijs dat de vreemdeling om internationale bescherming heeft verzocht. Ter onderbouwing stelt de staatssecretaris zich op het standpunt dat de loopbrief geen wettelijke grondslag heeft. De rechtbank is echter van oordeel dat een wettelijke grondslag geen vereiste is dat artikel 20 van de Dublinverordening stelt. Ook het Hof van Justitie noemt dit niet als eis in het arrest Mengesteab. Sterker nog, het Hof van Justitie benadrukt in het arrest dat een dergelijk proces-verbaal vormvrij is en moet worden gezien als niet meer dan een formaliteit, waarmee nota wordt genomen van de intentie van de vreemdeling.

8. Verder betoogt de staatssecretaris dat de intentie van de loopbrief een andere is. Volgens de staatssecretaris is de brief slechts bedoeld als middel om afspraken te kunnen plannen en dergelijke voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Ook dit kan de rechtbank niet volgen. Het Hof van Justitie vereist helemaal niet dat het proces-verbaal uitdrukkelijk is opgesteld met de intentie om als bewijs te dienen dat de vreemdeling een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. Dat was het document waar het arrest op ziet namelijk ook niet. Relevant is of het document als bewijs kan gelden dat een dergelijk verzoek is ingediend. En dat is het geval. De loopbrief geldt intern binnen de IND, maar ook extern overduidelijk als bewijs van het indienen van een verzoek om internationale bescherming. Zo zal het tonen van de loopbrief bij een vreemdelingenrechtelijke controle door de politie worden gelijkgesteld aan het tonen van een verblijfssticker. Daarnaast staat op de website van het Coa dat de loopbrief wordt aangemerkt als identificatiedocument bij afwezigheid van andere documenten.

9. Hieruit volgt ontegenzeggelijk dat de loopbrief moet worden aangemerkt als een proces-verbaal als bedoeld in artikel 20, tweede lid, van de Dublinverordening.

JnB 2023, 693

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Utrecht, 17-07-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:11835](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening 604/2013

DUBLINVERORDENING. I.c. heeft verweerder ten onrechte de overdrachtstermijn verlengd. Verweerder heeft niet de conclusie kunnen trekken dat eiseres doelbewust buiten het bereik bleef van de autoriteiten om overdracht te voorkomen. Het beroep is gegrond.

8. De rechtbank is van oordeel dat de staatssecretaris met de melding vanuit het AZC de overdrachtstermijn niet tot 18 maanden na aanvang van de overdrachtstermijn heeft kunnen verlengen. Op 7 december 2022 is weliswaar geconstateerd dat eiseres niet op haar kamer was, maar hieruit kan niet de conclusie worden getrokken dat eiseres doelbewust buiten het bereik bleef van de autoriteiten om overdracht te voorkomen. Allereerst is hiervoor de verklaring van eiseres van belang. Zij heeft op de zitting nader toegelicht dat zij soms bij een overbuurvrouw verbleef, omdat zij ondersteuning nodig had vanwege haar zwangerschap. Zo ook rond 7 december 2022. Toen zij op 7 december 2022 naar haar kamer ging, zag zij daar veel mensen staan. Hier schrok zij van, is weggegaan en heeft zich gemeld bij een bed-bad-brood-locatie. Dit verhaal komt de rechtbank geloofwaardig over, mede omdat op haar aanvraag voor uitstel van vertrek (op grond van artikel 64 van de Vreemdelingenwet 2000) de bed-bad-brood-locatie als verblijfplaats is vermeld. Verder heeft eiseres toegelicht dat haar spullen tijdens de controle op 7 december 2022 nog in haar kamer in het AZC lagen en dat zij die naderhand heeft opgehaald. De opmerking van de staatssecretaris dat eiseres deze stelling niet heeft onderbouwd, vindt de rechtbank onvoldoende om aan de juistheid van deze stelling van eiseres te twijfelen. Verder is van belang dat uit het dossier blijkt dat er op 7 december 2022 geen concrete overdracht was gepland. Weliswaar was er voor 19 december 2022 een overdracht aan Italië gepland, maar deze is op 6 december 2022 (een dag voor de controle) geannuleerd. Uit de gedingstukken blijkt niet dat de annulering van de overdracht het gevolg was van de feiten die aan de MOB -melding ten grondslag liggen. De omstandigheid dat met eiseres een vertrekgesprek is gevoerd en aan haar een laissez-passer is verstrekt voor de overdracht aan Italië, maakt niet dat zij op 7 december 2022 doelbewust buiten het bereik van de autoriteiten bleef om overdracht te voorkomen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2023, 694

MK ABRS, 04-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3003](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59 lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. De ambtshalve toets van de rechter strekt zich niet uit tot handelingen van de staatssecretaris voorafgaand aan de vreemdelingenbewaring.

1. De staatssecretaris klaagt in zijn eerste grief terecht over het oordeel van de rechtbank over de taal waarin het gehoor voorafgaand aan de bewaring heeft plaatsgevonden en de afwezigheid van een tolk bij dat gehoor. De vreemdeling heeft daar in beroep niet over geklaagd. Uit de uitspraak van de Afdeling van 26 juli 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2829](#), onder 6.1, volgt dat de ambtshalve toets van de rechter zich niet uitstrekt tot handelingen van de staatssecretaris voorafgaand aan de vreemdelingenbewaring. Uit de uitspraak van de Afdeling van 3 juli 2012, [ECLI:NL:RVS:2012:BX0750](#), onder 2.3.5, volgt dat gebreken in dat soort handelingen niet direct leiden tot onrechtmatigheid van de bewaring maar tot een belangenafweging. De eis dat het

gehoor moet plaatsvinden in een voor de vreemdeling begrijpelijke taal of met een tolk valt onder dat soort handelingen. De rechtbank heeft daarom ten onrechte ambtshalve geoordeeld over de taal van het gehoor en de afwezigheid van een tolk. Alleen al daarom slaagt de grief.

JnB 2023, 695

MK ABRS, 21-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3187](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59

VREEMDELINGENBEWARING. TERUGKEERBESLUIT. Ondertekening is geen vereiste voor de totstandkoming van een rechtsgeldig (terugkeer)besluit. Uit het proces-verbaal volgt dat het terugkeerbesluit voorafgaand aan de maatregel aan de vreemdeling is uitgereikt.

1. Op 10 november 2021 heeft de staatssecretaris een terugkeerbesluit genomen en de vreemdeling in bewaring gesteld. Uit de maatregel van bewaring volgt dat de vreemdeling om 21:40 uur in bewaring is gesteld. In het terugkeerbesluit is 21:49 uur als tijdstip van ondertekening vermeld.

1.1. De rechtbank heeft overwogen dat het ondertekende terugkeerbesluit van 21:49 uur niet voorafgaand aan de maatregel is genomen. Zij is daarom van oordeel dat de maatregel van bewaring van aanvang af onrechtmatig was. [...]

2.1. De staatssecretaris klaagt terecht dat de rechtbank het proces-verbaal van 11 november 2021 niet bij haar oordeel heeft betrokken, terwijl hij op de zitting van de rechtbank wel op dit stuk heeft gewezen.

Uit het proces-verbaal van 11 november 2021 volgt dat de betrokken verbalisant het terugkeerbesluit abusievelijk pas om 21:49 uur in het politiesysteem heeft gezet en vervolgens digitaal heeft ondertekend, maar dat hij dit besluit daadwerkelijk om 21:36 uur, voorafgaand aan de bewaring, aan de vreemdeling heeft uitgereikt.

Uit het proces-verbaal en het hogerberoepschrift van de staatssecretaris blijkt niet dat het uitgereikte terugkeerbesluit was ondertekend. De staatssecretaris stelt zich terecht op het standpunt dat ondertekening geen vereiste is voor de totstandkoming van een rechtsgeldig (terugkeer)besluit. Uit de Memorie van Toelichting op artikel 10:11 van de Awb (Kamerstukken II 1993-1994, 23 700, nr. 3, p. 176) volgt dat de ondertekening van een besluit niet bepalend is voor het bestaan van dat besluit. Omdat in beginsel mag worden uitgegaan van de juistheid van een op ambtsbelofte opgemaakt proces-verbaal, bestaat geen reden om te twijfelen aan het tijdstip van uitreiking zoals vermeld in het proces-verbaal van 11 november 2021.

De rechtbank heeft niet onderkend dat uit dit proces-verbaal volgt dat het terugkeerbesluit om 21:36 uur aan de vreemdeling is uitgereikt. Zij heeft daarom ten onrechte overwogen dat het terugkeerbesluit niet voorafgaand aan de maatregel is genomen. De grief slaagt.

[Naar inhoudsopgave](#)